

16.01.2024

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**16 Ocak 2024
Salı**

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

16 Ocak 2024 Salı

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 8083)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile İlgili Kararlar (Karar Sayısı: 8084, 8085, 8086, 8087)
- Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1267 (1999), 1988 (2011), 1989 (2011) ve 2253 (2015) Sayılı Kararlarıyla Listelenen Kişi, Kuruluş veya Organizasyonların Tasarrufunda Bulunan Malvarlığının Dondurulması Hakkındaki 30/9/2013 Tarihli ve 2013/5428 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki (1) Sayılı Listede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 8088)
- 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun Geçici 7 nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar (Karar Sayısı: 8089)

YÖNETMELİKLER

- Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 8090)
- Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Personel Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 8091)
- Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Özel Hastaneler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 30/11/2023 Tarihli ve E: 2023/58, K: 2023/204 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 30/11/2023 Tarihli ve E: 2023/105, K: 2023/208 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 30/11/2023 Tarihli ve E: 2023/134, K: 2023/209 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 4/10/2023 Tarihli ve 2020/1327 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 1/11/2023 Tarihli ve 2020/12802 Başvuru Numaralı Kararı

YARGITAY KARARI

- Yargıtay 4. Hukuk Dairesine Ait Karar

YÜKSEK SEÇİM KURULU KARARI

- Yüksek Seçim Kurulunun 15/01/2024 Tarihli ve 2024/80 Sayılı Kararı

Bakan Bolat ve Bakan Yumaklı, gıda fiyatlarını görüştü

Ticaret Bakanı Ömer Bolat ile Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Ticaret Bakanlığı'nda bir araya geldi. Görüşmede gıda ürünleri üretim ve tüketim miktarları ile fiyat gelişmeleri ele alındı.

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, sosyal medya platformundan yaptığı paylaşımda, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı ile bir araya geldiklerini duyurdu.

Paylaşımında Bakan Yumaklı'yı ağırlamaktan memnuniyet duyduğunu ifade eden Bolat, görüşmede gıda ve tarım sektörünün rekabet gücünü artırmak ve ürünlerin dünya pazarlarındaki varlığını güçlendirmek için atılacak stratejik adımları ele aldıklarını söyledi.

Ayrıca gıda ürünleri üretim ve tüketim miktarları ile fiyat gelişmeleri üzerinde de durduklarını bildiren Bakan Bolat, şunları kaydetti: "Ülkemizin tarımsal üretiminde kalite ve verimliliği artırmak, bu alandaki ihracat verilerimiz doğrultusunda, ticari etkinliğimizi çok daha yüksek seviyeye çıkarmak ve gıda fiyatlarının dengelenmesi hususlarında karşılıklı görüşlerimizi paylaştık. İki bakanlık arasındaki işbirliğini daha da güçlendirecek adımlar atmaya kararlıyız."

"İşbirliği içinde adım atmaya sürdüreceğiz"

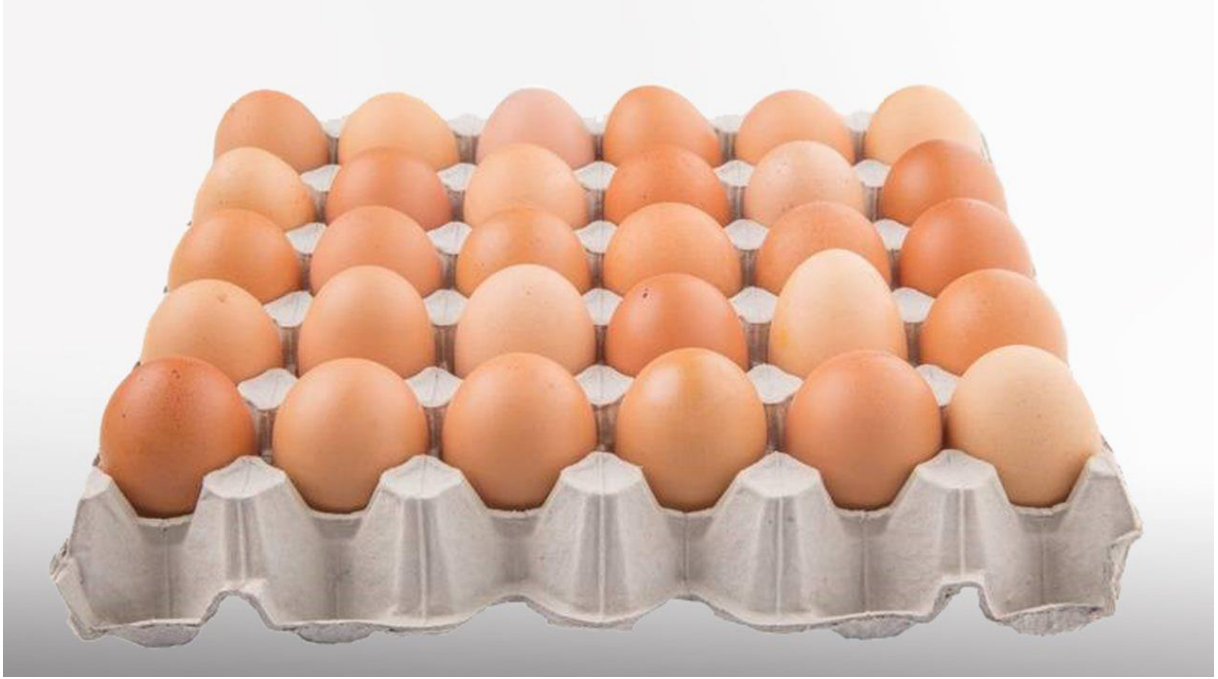
Bakan Yumaklı da paylaşımında, ziyarette tarım sektörü ile ilgili üretim, tüketim ve ihracat konularına ilişkin değerlendirmelerde bulduklarını belirtti.

16.01.2024

Üreticilerin emeği ile berekete dönüştürdüğü ürünlerin, tarladan raflara kadar olan yolculuğundaki tüm süreçlerde, Ticaret Bakanlığı ile işbirliği içinde adım atmayı sürdüreceklerinin altını çizen Yumaklı, "Kıymetli Bakanımıza nazik misafirperverlikleri için teşekkür ediyor, Türkiye Yüzyılı hedeflerimize giden yolda gerçekleştirdiği çalışmalarında kolaylıklar diliyorum." değerlendirmesinde bulundu.

Yumurtada fiyat istikrarı için planlı üretim talebi

Son dönemde artan yumurta fiyatları, gözleri yeniden sektöre çevirdi. Yumurta fiyatında istikrarın sağlanması için planlı üretimin yapılmasını talep eden sektör temsilcileri, artan fiyatlarla sektöre giren yeni yatırımcıların arz talebin bozulmasına neden olduğunu söylüyor.

Mehmet Hanifi GÜLEL

Yumurta fiyatları son iki ayda yüzde 30'dan fazla artış gösterdi. Sektör temsilcileri, ürünün fiyatında istikrarın sağlanması için planlı üretimin şart olduğunu söyledi. Sektör temsilcileri, ayrıca artan fiyatlarla sektöre giren yeni yatırımcıların arz talep dengesinde bozulmaya yol açtığını ifade ediyorlar.

4 Temsilciler, arz fazlasının ancak 2021 yılında olduğu gibi 120 milyon tavuk varlığına ulaşmasıyla oluşacağını belirterek, şu an yaklaşık 105 milyon civarında hayvan varlığının olduğunu aktarıyorlar. Hayvan varlığının 120 milyon olduğu dönemde arz fazlalığı nedeniyle zararına satış yapılması sonucu tavuklar kesime gönderilmişti. Mevcut piyasa şartlarında üretici de bir kolisi 87 TL olan yumurtanın bir tanesi yaklaşık 4 liraya tüketiliyor.

Hayvan varlığının artmasının fiyat üzerinde tek belirleyici olmadığını da belirten sektör temsilcileri sektör için çözümün 'planı' üretimden geçtiğini kaydediyor. Son yıllarda fiyat arttıkça üretime giren ya da fiyatlar düştükçe tesis kapatan üreticiler üretimin her aşamasında yapılacak bir planlama ile sürdürülebilir fiyat istikrarının oluşacağını belirtiyorlar.

Körfez pazarı daraldı, Rusya'ya ihracat başladı

İhracat için de ayrı bir planlama yapılması gerektiğini işaret eden temsilciler, son günlerde Rusya'nın yumurta talep ettiğini ve ilk iki teslimatın yapıldığını söyledi. Rusya'nın Türkiye'den 1.2 milyar adet yumurta ithalatı için 28 firmaya ihracat izni verdiği aktarılıyor.

Fakat, Rusya'daki fiyatların düşmesiyle birlikte bu ithalatın anında kapatabileceğine dikkat çeken temsilciler, daha önce 2015 yılında Rusya'nın ihracat için kapıları açtığını ama hiç alım yapmadan kapıyı tekrar kapattığını hatırlattı. Yumurta üretiminin yüzde 20'sinin ihracata kanalize edildiğini aktaran temsilciler, son dönemde Körfez ülkelerine yapılan sevkiyatların biraz daraldığını dile getirdi. Körfez pazarının daralmasıyla arta kalan yumurtlar Rusya'ya yönlendiriliyor.

Rusya pazarının yeni bir pazar gibi açıldığını ileten temsilciler, Körfez ülkelerine de gönderilerin devam ettiğini bildirdi. Rusya'ya yapılan ihracat ile yumurta fiyatlarında artış beklemediklerini aktaran yetkililer, Körfez bölgesinde oluşan fazlalığın Rusya'ya kaydırıldığını aktarıyorlar. Üretilen yumurtalar, iç piyasaya sunulduktan sonra kalan kısmının ihraç edildiği belirtiliyor. Ülkemizde günlük yaklaşık 100 milyon yumurta üretiliyor. Türkiye, 2023 yılında 249.9 bin tona karşılık, 445.5 milyon dolarlık yumurta ihracatı yapıldı. Bir önceki yıla göre yüzde 1.6'lık artış yaşandı.

Rafta fiyat düşüşü bekleniyor

Yumurta fiyatların içinde bulunduğumuz hafta içinde marketlerde 100 liranın altına düşmesi de bekleniyor. Şu an üreticide 30'lu yumurta kolisini fiyatının 87 lira civarında olduğunu ileten temsilciler, okulların açılışıyla başlayan yükseliş sürecinin dengeye gelmeye başladığını bildirdi.

Tavuk eti üretimi kasımda yıllık bazda yüzde 1 arttı

Türkiye genelinde tavuk eti üretimi, Kasım 2023'te bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1 artarak 202 bin 143 tona, tavuk yumurtası üretimi ise yüzde 3,5 yükselerek 1 milyar 797 milyon 226 bin adede çıktı. Türkiye İstatistik Kurumu, Kasım 2023 dönemine ilişkin kümes hayvancılığı üretimi verilerini açıkladı. Buna göre, kasımda 202 bin 143 ton tavuk eti üretimi gerçekleşti ve üretim yıllık bazda yüzde 1 arttı.

Tarımda enerji verimliliği için 600 milyon dolar yatırım yapılacak

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, 2024-2030 yıllarında enerji verimliliğini artırmak için tarım sektörüne 600 milyon dolar yatırım yapılacağını bildirdi.

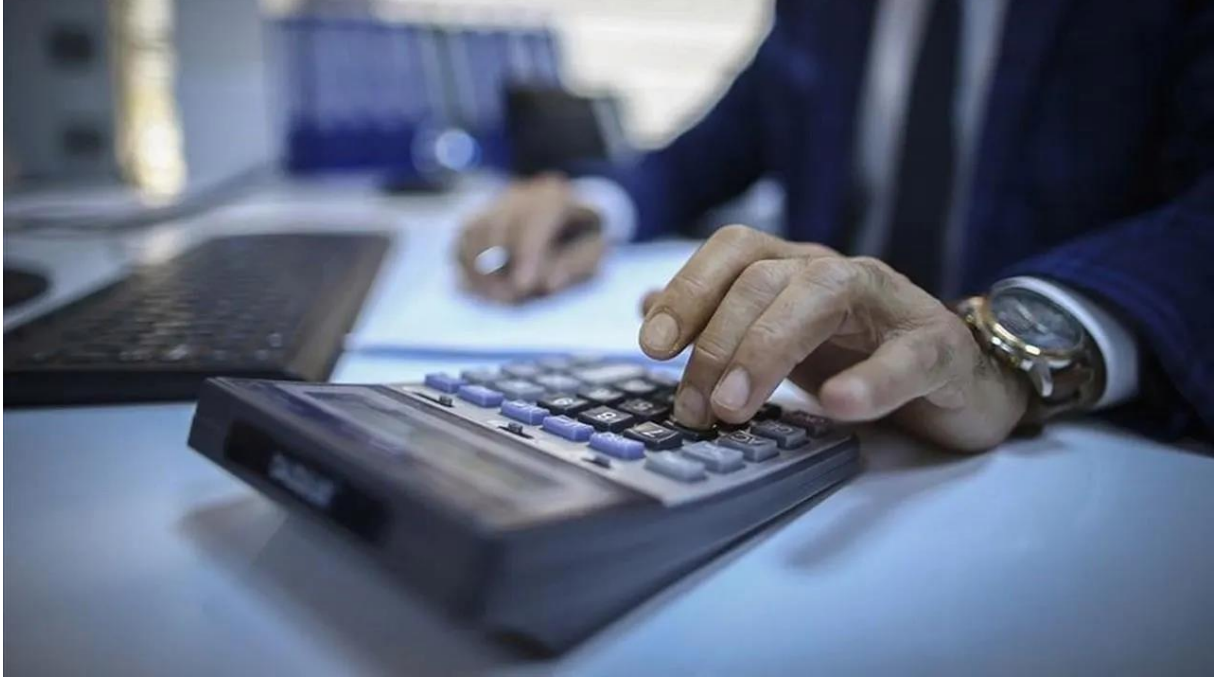
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan X sosyal medya hesabından yapılan paylaşımda, "II. Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı ile tarımsal faaliyetlerin etkin, verimli ve sürdürülebilir bir şekilde hayata geçirilmesine destek olacağız" ifadesi kullanıldı.

Paylaşımda, 2024-2030 dönemindeki eylem planı kapsamında tarım sektörüne ilişkin bilgileri içeren grafiğe yer verildi. Grafikte yer alan verilere göre, söz konusu dönemde tarım sektörüne toplam 600 milyon dolar yatırım yapılacak.

Yenilenebilir enerji kullanımları kapsamında sulama, tarımsal üretim ve depolama alanlarında atık ısı geri kazanımı ile ısıtma, soğutma ve havalandırma teknikleri uygulanacak. Enerji verimliliğine yönelik yapılan çalışmalar sonucu söz konusu dönemde 1 milyon ton eşdeğeri petrol enerji tasarrufu ve 2,8 milyon ton emisyon azaltımı sağlanacak.

KKM'nin bütçeye maliyeti belli oldu

Kur korumalı mevduatın (KKM) 2023 yılında bütçeye maliyeti, 59,5 milyar TL olarak belirlendi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan merkezi yönetim bütçe verilerine göre, geçen yıl dövizden dönüşümler hariç kur korumalı mevduata bütçeden 59 milyar 870 milyon 556 bin TL aktarım yapıldı. Aktarımın tamamı yılın ilk 7 ayında olurken, son 5 ayda maliyet sıfır olarak açıklandı.

Böylelikle 2022 yılı Mart ayından bugüne kadar toplam maliyet 152 milyar 22 milyon 517 bin TL seviyesinde gerçekleşti.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), TL dönüşümlü kur korumalı mevduat (KKM) için yeni hesap açılışlarını sonlandırdı; Ancak dövizden dönüşümlü KKM devam ediyor.

Kararın ardından geçen yılın son haftasında KKM tutarında düşüş başladı. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından 5 Ocak 2024 tarihli en son verilerde kur korumalı TL mevduat ve katılma hesabı 2 trilyon 576 milyar 457 milyon TL oldu.

Davos'ta başekonomistler bu yıl küresel ekonominin zayıflayacağını öngördü

Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) yıllık toplantıları için Davos'ta bir araya gelen üst düzey ekonomistler, küresel ekonominin, jeopolitik çekişmeler, sıkı finansman koşulları ve belirsizliklerle 2024'te zayıflayacağını tahmin ediyor.

Dünya Ekonomik Forumu'nun "**Baş Ekonomist Görünüm Raporu 2024**", Davos'ta gerçekleştirilen WEF yıllık toplantısında açıklandı. Raporda, küresel ekonomi için beklentilerin "durgun" olmaya devam ettiği belirtilerek, küresel ekonominin yüksek enflasyon sonrası sıkı finansal koşullar, **jeopolitik anlaşmazlıklar** ve **yapay zeka** (AI-YP) alanındaki hızlı ilerlemelerden kaynaklanan sıkıntılarla mücadeleyle devam ettiği aktarıldı.

Başekonomistlerin yüzde 56'sı küresel ekonominin **bu yıl zayıflamasını** beklerken, yüzde 43'ü **koşulların değişmeyeceğini** veya küresel ekonominin **daha güçlü büyüyeceğini** öngördü.

ABD, Güney Asya, Doğu Asya ve Pasifik için ekonomik görünüm olumlu kalmaya devam ederken, ekonomistler Avrupa'nın zayıf bir ekonomik büyüme göstereceği tahmininde bulundu.

Ekonomistlerin yüzde 68'i **zayıf tüketim, düşük sanayi üretimi** ve **emlak piyasasına ilişkin endişelerin** daha güçlü bir toparlanma

16.01.2024

beklentisi üzerinde baskı oluşturması nedeniyle bu yıl Çin'de zayıf bir büyüme öngördü.

Ekonomistlerin yüzde 77'si iş gücü piyasalarının ve yüzde 70'i de finansal koşulların gelecek yıl **gevşemesini bekliyor**.

Ankete katılanların yüzde 70'i enflasyon oranlarının **bu yıl düşeceğini** tahmin ederken, **finansal koşulların sıkılığının devam edeceği** de ekonomistlerin beklentileri içerisinde yer aldı.

Ekonomistlerin 94'ü yapay zekanın gelecek 5 yıl içinde yüksek gelirli ekonomilerde üretkenliği **önemli ölçüde artırmasını** beklerken, düşük gelirli ekonomiler için bu oran yüzde 53 oldu.

WEF'in anketine katılan ekonomistlerin çoğunluğu, üretken yapay zekanın yüksek gelirli ekonomide inovasyonda verimliliği önemli ölçüde artıracığını da öngördü.

En çok ÖTV motorlu taşıtlardan toplandı: 2023'te ödenen vergi miktarı belli oldu

Hazine ve Maliye Bakanlığı geçtiğimiz yıla ait Merkezi Yönetim Bütçe İstatistiklerini yayımladı. Verilere göre yıllık vergi gelirlerinin toplamı 4,5 trilyon TL olurken bunun 2,5 trilyonu KDV ve ÖTV ile gerçekleşti.

Emircan YAMAN

Hazine ve Maliye Bakanlığı 2023 yılına ilişkin **Merkezi Yönetim Bütçe** İstatistiklerini yayımladı. Yayımlanan verilere göre merkezi yönetim bütçesinin vergi gelirleri 2023 yılında 4,5 trilyon TL'ye ulaşırken, bu vergi gelirlerinin **2,5 trilyon TL**'lik kısmını **KDV** ve **ÖTV** tek başına oluşturdu. Bu dönemde dolaylı vergilerin toplam vergi gelirleri içinden aldığı pay ise yüzde 65'in üzerine çıktı.

Dolaylı vergiler toplam vergilerin yüzde 65'ini oluşturdu

Hazine ve Maliye Bakanlığı verilerine göre 2023 yılında gelir, kazanç ve mülkiyet üzerinden alınan 1 trilyon 554 milyar TL'lik doğrudan (dolaysız) vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki payı yüzde 34,54 seviyesinde gerçekleşti. 2022 yılında bu oran yüzde 37,84'tü. Aynı dönem içerisinde dolaylı vergilerin toplam vergiler içindeki payı ise yüzde 61,84'ten yüzde 65,24'e yükseldi. Vergi gelirlerinin yüzde 0,22'si ise başka yerde sınıflandırılmayan diğer vergilerden oluştu.

2023 yılında dolaylı gelirlerin içerisinde en yüksek payı KDV ve ÖTV aldı. 2023 yılında 1 trilyon 454 milyar TL'ye ulaşan toplam KDV gelirleri, dolaylı vergilerin yüzde

16.01.2024

49,55'ini oluştururken, 4,5 trilyon TL'lik toplam vergi gelirlerinin ise yzde 32,33'lük kısmını tek başına karşıladı. Bunun yanı sıra 928 milyar 195 milyon TL'lik ÖTV geliri, dolaylı vergilerin yzde 31,62'sini, toplam vergilerin ise yzde 20,62'sini oluşturdu. Gümrük vergileri ise 142 milyar 317 milyon TL ile toplam vergi gelirleri içinden yzde 3,16 pay aldı.

En çok ÖTV motorlu taşıtlardan toplandı

Merkezi yönetim bütçesi, 2023 yılında toplamda 928 milyar 195 milyon TL'lik ÖTV geliri elde etti. Bu dönemde en çok ÖTV ise 441 milyar 232 milyon TL ile motorlu taşıt satışlarından elde edildi.

Toplam ÖTV gelirlerinin yzde 47,54'ünü tek başına oluşturan motorlu taşıt satışlarından alınan ÖTV'yi, 245 milyar 630 milyon TL ile alkollü içki ve tütün satışlarından elde edilen ÖTV, 172 milyar 835 milyon TL ile petrol ve doğalgaz ürünlerinden elde edilen ÖTV, 60 milyar 188 milyon TL ile dayanıklı tüketim malları ile diğeri mallardan elde edilen ÖTV ve 8 milyar 305 milyon TL ile kolalı gazozlardan elde edilen ÖTV takip etti.

Asgari ücret desteği 700 lira olarak uygulanacak

Çalışma hayatıyla ilgili düzenlemeler içeren İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Başkanlığına sunuldu. Kanun teklifi kapsamında 2016 yılından bu yana uygulanan asgari ücret desteği aylık 700 lira olarak uygulanacak.

Çalışma hayatıyla ilgili düzenlemeler içeren İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, AK Parti tarafından TBMM Başkanlığına sunuldu. Teklife göre, kısa çalışma gerekçelerine "genel salgın" durumu da eklenecek. Sigortalının kısa çalışma ödeneğinden yararlanabilmesi için gereken asgari prim ödeme gün sayısı 600 günden 450 güne indirilecek.

Sigortalının kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 120 gün hizmet akdine tabi olması ve son 3 yılda en az 450 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olması gerekecek.

Kısa çalışma ödeneği, her ayın beşinde aylık olarak sigortalının kendisine ödenecek. Ödeme tarihini öne çekmeye Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yetkili olacak.

Kısa çalışma ödeneği, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmayacak; nafaka borçları dışında onda birinden fazlası haczedilemeyecek veya başkasına devir ve temlik edilemeyecek.

Kısa çalışma ödeneği olarak ödenen süreler, kısa çalışma başlama tarihinden itibaren 3 yıl içerisindeki hizmet akdi fesihlerine istinaden yapılacak işsizlik ödeneği ödemelerine ilişkin hak sahipliği sürelerinden düşürülecek.

Sigortalının kusurundan kaynaklanan fazla ödemeler, yasal faizi ile birlikte sigortalıdan tahsil edilecek, ölen sigortalılara ait fazla ödemeler geri tahsil edilmeyecek.

Uygulama, kısa çalışma başlama tarihi, bu düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten önce olanlar hakkında da geçerli olacak. Kısa çalışma ödeneğine ilişkin hükümler 1 Mart'ta yürürlüğe girecek.

Asgari ücret desteği 700 liraya çıkarılıyor

İlave istihdamın sağlanması ve özel politika gerektiren kadın, genç ve mesleki yeterlilik belgesi sahibi olan işsizlerin istihdamının desteklenmesi için verilen teşvik, 31 Aralık 2025 tarihine kadar devam edecek ve uygulamanın 31 Aralık 2026'ya kadar uzatılabilmesi için Cumhurbaşkanına yetki verilecek.

İşverenlerin iş gücü maliyetlerinin düşürülerek istihdamın artırılması ve kayıtlı istihdamın korunması amacıyla 2016 yılından bu yana uygulanan asgari ücret desteği 2024 yılında aylık 700 lira olarak uygulanacak. Böylece, asgari ücret desteği 500 liradan 700 liraya yükseltilmiş olacak.

İş sağlığı ve güvenliği incelemelerine yönelik düzenlemeler

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, ilgili kanun kapsamında yer alan işyerlerinde, iş sağlığı ve güvenliği konularında ölçüm, inceleme ve araştırma yapmaya, bilgi, belge ve numune almaya; eğitim kurumları, ortak sağlık ve güvenlik birimleri, ekipman muayene kuruluşları, iş hijyeni ölçüm, test ve analiz laboratuvarlarında inceleme, yetkilendirme, kontrol ve denetim yapmaya yetkili olacak.

Bakanlık adına inceleme, kontrol ve denetim, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünde görevli çalışma uzman ve uzman yardımcısı, mühendis, fizikçi, kimyager, biyolog ve tabip unvanlı personel tarafından yerine getirilecek.

Görevlendirilen personel inceleme, kontrol ve denetim esnasında mümkün olduğu kadar işi aksatmamak, işverenin ve iş yerinin meslek sırları ile gördükleri ve öğrendikleri hususları tamamen gizli tutmakla yükümlü olacak. Görevlendirilen personele işveren veya çalışanlar tarafından gereken kolaylık sağlanacak.

Görev yapan Bakanlık personeli kolluk kuvvetlerinin yardımına ihtiyaç duydukları takdirde, askeri iş yerleri hariç olmak üzere, durumu ilgili mülki idare amirine iletilecek. Mülki idare amiri, talebi uygun bulursa yeteri kadar kolluk kuvveti görevlendirecek.

2024 Yılı Yatırım Programı Resmi Gazete’de yayımlandı

2024’te kamu yatırımları 1 trilyon lira sınırını aşıyor. Kamu 2024’te en fazla yatırımları 318.9 milyar lira ile ulaştırma alanına yapacak.

Hüseyin GÖKÇE / ANKARA

12’nci Kalkınma Planı ve 2024-2026 Orta Vadeli Programı ve 2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda hazırlanan 2024 Yılı Yatırım Programı Resmi Gazete’nin mükerrer sayısında yayımlandı. Kamu 2024’te 1 trilyon 6 milyar 903 milyon liralık yatırım yapacak.

Buna göre en fazla yatırım 318 milyar 905 milyon lira ile ulaştırma haberleşme sektörlerinde yapılacak. Bu sektörlü 150 milyar lira ile eğitim, 106 milyar lira ile madencilik ve 101 milyar lira ile de tarım sektörü takip etti. Diğer kamu hizmetleri kaleminde, 87.6 milyar lirası iktisadi, 36.5 milyar lirası sosyal kamu hizmetleri olmak üzere 126.2 milyar liralık yatırım öngörüldü.

2024 yılında, sağlık sektörüne 94.5 milyar lira, enerji sektörüne 75.6 milyar lira, imalat sektörüne 15.6 milyar lira, turizm sektörüne ise 2 milyar liralık kamu yatırım yapılacak.

ABD gemisine Yemen açıklarında füze saldırısı

Son dakika haberi... İsrail'e giden gemileri hedef alan Husilere karşı ABD öncülüğündeki güçlerin saldırı başlatmasıyla birlikte Kızıldeniz'de gerilim artmaya devam ederken, Yemen açıklarında bir geminin daha vurulduğu bildirildi.

İngiltere Deniz Ticaret Organizasyonu (UKMTO), Yemen açıklarındaki bir geminin füzeyle vurulduğunu duyurdu.

UKMTO'dan yapılan açıklamada, kaptanın, Yemen'in Aden şehri yakınlarında geminin füzeyle vurulduğunu aktardığı belirtildi.

Açıklamada, civardaki gemilere dikkatlice transit geçiş yapmaları ve herhangi şüpheli bir faaliyetin kuruma bildirilmesi tavsiyesinde bulunuldu.

İngiliz deniz güvenliği firması Ambrey de, Aden Körfezi yakınlarında hedef alınan geminin ABD'ye ait Marshall Adaları bayraklı olduğunu bildirdi.

Kızıldeniz'de yaşananlar

Son dönemlerde Yemen'deki Husilerin, İsrail'in Gazze'ye saldırılarına karşılık ticari gemilere yönelik eylemlerinin ardından çok sayıda gemicilik şirketi Kızıldeniz'deki seferlerini durdurma kararı almıştı.

Pentagon, 6 Aralık 2023'te Yemen'deki Husi güçlerinin Kızıldeniz'deki ticari gemilere yönelik saldırılarına karşı uluslararası "Deniz Görev Gücü" kurulması için görüşmeler

16.01.2024

yaptıklarını bildirmiş, 18 Aralık'ta da "Refah Muhafızı Operasyonu" adında çok uluslu misyon oluşturulduğunu duyurmuştu.

Husilerin saldırıları, Akdeniz'i Kızıldeniz'e bağlayarak Avrupa ile Asya arasındaki en kısa rotayı sunan ve küresel ticaretin yaklaşık yüzde 12'sinin yapıldığı Süveyş Kanalı'ndan geçişleri tehlikeye atarken, Kızıldeniz'de ticari gemilerin uğradığı saldırılar ve şirketlerin pes peşe aldığı kararlar, küresel ekonomide yeni bir "tedarik zinciri krizi"nin başlayacağına ilişkin endişeleri artırmıştı.

Hayvan ithalatının 14 yıllık serüveni

Ali Ekber YILDIRIM

16 Ocak 2024 Salı

Tarım ve Orman Bakanlığı, 2024 yılında 600 bin baş besilik sığır ithalatının planlandığını duyurdu. Daha önce de damızlık hayvan ithalatının bu yıl hangi şartlarda yapılacağı ilan edilmişti.

Besilik hayvan ithalatını, hayvanların dağıtımını, fiyatını, Et ve Süt Kurumu yapacak. Yani 1952'de hayvancılığı geliştirmek ve üreticiyi korumak amacıyla kurulan Et ve Balık Kurumu (2013 yılında adı Et ve Süt Kurumu olarak değiştirildi) 2010 yılından bu yana bir ithalat ofisi gibi çalıştırılıyor.

Hayvan ve et ithalatı sıradan ve herkesin kanıksadığı bir hale geldi. Çünkü, 2010 yılından bu yana kesintisiz olarak ithalat yapılıyor. Sadece canlı hayvan değil, A'dan Z'ye her şey ithal ediliyor. Büyükbaşta besilik, damızlık, kasaplık hayvan, küçükbaşta damızlık ithalatı yapılıyor. Karkas et veya löp et ithalatı yapılıyor. Hayvanların yediği yemin hammaddesinin yüzde 50-60'ı ithalatla karşılanıyor. Zaman zaman kaba yem, saman ithalatı oluyor. Hayvan hastalanınca yapılan aşı veya diğer veterinerlik malzemeleri ithal ediliyor. Önemli oranda sperma ithalatı var. Hayvanlara bakacak çoban ithal. Yani ithal edilmeyen bir şey yok.

İthalat sarmalı nasıl başladı?

Bilmeyen veya unutan okurlarımız için hatırlatmak isterim. Türkiye'nin hayvancılıkta son 14 yıllık ithalat serüveni 2007-2008 yılında yaşanan büyük kuraklığa kadar dayanıyor. İki yıl üst üste kuraklık yaşanınca üretim düştü ve özellikle yem hammaddeleri arpa, buğday, mısır ve kaba yemin fiyatı yüzde 100 arttı. O dönemde çiftçinin ürettiği çiğ sütün fiyatı ise yarı yarıya düştü. Yani yem yüzde 100 zamlanırken çiğ süt fiyatı litre başına 80 kuruştan 40 kuruşa kadar düştü. Birçok üretici buna dayanamadı. Zarar ettiği için süt ineklerini kesmeye başladı. Tarım Bakanlığı o dönemde 1 milyondan fazla süt ineğinin kesildiğini açıkladı. Bakanlık 1 milyon dediğine göre bu çok daha fazlaydı.

En sıkıntılı dönemde destekleme politikası değiştirildi

Hayvancılık destekleme politikası 2008 yılında kökten değiştirildi. Bitkisel üretimde uygulanan ve başarısız olan doğrudan gelir desteğinin bir benzeri “hayvan başına destek” ödemesi ile hayvancılıkta başlatıldı. Destekler büyük oranda azaltıldı. Sektör desteksiz bırakıldı.

Süt ineklerinin kesilmesi ile kırmızı et fiyatları uzun süre adeta sabit kaldı. Çünkü inekler kesildiği için et arzı fazla oldu. Fakat bir yandan da süt inekleri kesilince doğurganlık azaldı ve hayvan varlığı azalmaya başladı. 2009 yılında kilosu 10 lira civarında olan karkas et fiyatı hızla yükselmeye başladı. Fiyat 15 lirayı bulunca ithalat gündeme geldi. Özellikle ithalat lobisi “kasapta et 50 lira olacak”, “dünyanın en pahalı etini tüketiyoruz” diye lobi yaparak hükümeti ithalata zorladı.

İlk ithalat kararı nasıl alındı?

Dönemin Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehdi Eker, Aralık 2009 sonunda yapılan hayvan sayımında 1 milyon 700 bin baş besilik hayvan olduğunu ve ithalata gerek olmadığını açıkladı. Sadece 1,5 ay sonra 15 Şubat 2010’da hayvanlar ikinci kez sayıldı. Bu kez hayvan sayısının 2 milyon 90 bin baş olduğu, Nisan ayında bir daha sayım yapıldı bu kez besilik hayvan sayısının 2 milyon 200 bin baş olarak açıklandı. Bakan Mehdi Eker, hayvan sayısı 1 milyon 700 bin baş iken bile “sayım yaptırarak yeterli hayvan var ithalata gerek yok” dedi.

Damızlık birlikleri, hayvancılık örgütleri ithalat yapılmayacağını açıkladığı için gazete ilanları ile Bakan Mehdi Eker’e teşekkür etti. Nisan ayına gelince yapılan sayımda hayvan sayısı 2 milyon 200 bin baş olduğu açıklandı. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan Avrupa’dan hayvan ithal edileceğini açıklamıştı. Daha önce “ithalata gerek yok” diyen Mehdi Eker, ithalat yaparak et fiyatını düşüreceklerini söyledi.

Et ve Balık Kurumu peş peşe ihale açtı

Nisan 2010’da hükümet o zamanki adıyla Et ve Balık Kurumu’na et ve canlı hayvan ithal etme yetkisi verdi. Deli dana hastalığı nedeniyle yıllarca et ithalatı yapmayan Türkiye ithalat kapılarını sonuna kadar açmış oldu.

Başbakan Erdoğan, ithalatın 10 gün içinde yapılacağını açıklayınca, Et ve Balık Kurumu aceleyle 29 Nisan 2010’da internet sitesinde ilk ihalenin şartnamesini yayınladı ve son başvuru tarihi 4 Mayıs olarak belirlendi. Hafta sonu tatili çıkarıldığında sadece üç günlük bir zaman tanınmıştı. Estonya, Letonya, Litvanya ve Macaristan’dan canlı hayvan ithalatı yapılacaktı. Üç günde hayvanları görmek, seçmek bile mümkün değildi. İkinci ihale 6 Mayıs’ta yapıldı. Fakat bu kadar kısa sürede ithalat yapılması mümkün değildi iki ihale de iptal edildi.

İhalelerin çoğunu Ürdün merkezli Hijazi kazandı

Et ve Balık Kurumu'nun o dönemde peş peşe yaptığı ihalelerin çoğunu Ürdün merkezli Hijazi Grup kazandı. Yapılan ihalelerle et fiyatı düşürülemeyince Temmuz 2010'da Et ve Balık Kurumu'na sıfır gümrükle 100 bin tonluk canlı hayvan ithalatı için yetki verildi. Bu yetki kapsamında 15 Temmuz 2010'da 50 bin tonluk ihale yapıldı. Sonrasında özel sektöre de ithalat kapıları açıldı. Başlangıçta fiyat düşmüş görünse de Ağustos itibariyle fiyatlar yeniden artmaya başladı. Çünkü üretim büyük darbe yedi.

O günlerde de vatandaşlar 1 kilo kıyma alabilmek için Et ve Balık Kurumu'nun ülke genelindeki 12 adet mağazası önünde kuyruklar oluşturmaya başladı. Et ve Balık Kurumu kıyma alımını 30 lira ile sınırlandırdı. O günlerde 30 lira ile 1 kilo 800 gram kıyma alınabiliyordu. Fazlası verilmiyordu. Bununla da yetinilmedi. Karkas et, löp et ithalatı yapıldı.

İthalat sürerken sıfır faizli kredi verildi

Bir yandan hayvan ve et ithalatı yapılırken bir yandan da Ağustos 2010'dan itibaren Ziraat Bankası aracılığıyla sıfır faizli hayvancılık kredileri verilmeye başlandı. Amaç içeride yatırımları destekleyerek üretimi artırmaktı.

Daha önce hayvancılık yapmamış, koyunla keçiyi, inekle boğayı ayırt edemeyenler bile devletin verdiği sıfır faizli kredi ile hayvancılığa yatırım yapmaya başladı. Krediyi alan ahır yapmaya ve hayvan almaya yöneldi. İçeride yeterince hayvan olmayınca damızlık ihtiyacı ithalata karşılandı. Böylece verilen sıfır faizli kredinin de önemli bir bölümü ithalata ve inşaata gitti.

Yetmedi, 2011 yılında ilk kez Kurban Bayramı'nda kesilecek kurbanlıklar ithal edildi. 2012 yılında ilk kez saman ithal edildi.

Hayvancılık sektöründen çok, sektör dışından birçok kişi, şirket, holding sıfır faizli kredinin cazibesine kapılıp yatırım yaptı. Çok sayıda işletme kuruldu. Bunların bir bölümü ayakta kalsa da birçoğu da sonradan kapandı gitti. Ülkenin kaynakları heba edildi.

Mehdi Eker'in Bakanlığı döneminde bu kadar yoğun ithalattan sonra, Hayvancılık Genel Müdürlüğü yayınladığı "Kırmızı Et Stratejisi" raporunda ithalatın çözüm olmadığı ifade edildi.

Milli Tarım Politikası ile ithalat sürdü

Mehdi Eker'den sonra Tarım Bakanlığı görevine Faruk Çelik getirildi. Çelik'in de ilk işi kırmızı et fiyatları ve ithalat konusu oldu. Sektör temsilcileriyle bir araya gelerek kırmızı ette tavan fiyat uygulamasını başlattı. Faruk Çelik, 9 Şubat 2016'da, Ulusal Kırmızı Et Konseyi Başkanı Ahmet Hacıince, Türkiye Kırmızı Et Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Bülent Tunç, Türkiye Kasaplar Federasyonu Başkanı Fazlı

Yalçındağ'ın ve diğer sektör temsilcilerinin katıldığı toplantıdan sonra şu açıklamayı yaptı: "Aldığımız karar gereği karkas et yağsız fiyatının tavan olarak 23,3 lira, yağlı fiyatın ise 21,8 lira olması, kasapta vatandaşlarımızın daha yoğun bir şekilde kullandıkları kıyım tavan fiyatının 32 lira, kuşbaşı fiyatın ise 34 lira olmasıyla ilgili fikir birliğine varmış bulunuyoruz."

Binali Yıldırım'ın Başbakanlığı, Faruk Çelik'in Tarım Bakanlığı yaptığı 2016'da "Milli Tarım Projesi" açıklandı. Projenin en önemli ayaklarından birisi hayvancılıkta ithalatı önleyecek üretimi artıracak yerli ve milli bir projenin yaşama geçirilmesiydi.

Bu kapsamda Türkiye'nin 32 ili "Damızlık Düve Üretim Merkezi" ilan edildi. "Mera Hayvancılığı Yetiştirici Bölgesi" kabul edilen 25 ile ilave destekler sağlandı. Ayrıca, 22 ilde en az 500 baş kapasiteli "Damızlık-Koç Teke Üretim Merkezleri", 8 ilde ise en az 250 baş kapasiteli "Damızlık Manda Üretim Merkezleri" kurulması öngörüldü. Ette sınıflandırma, sütte anlık kayıt sistemi, hayvan hastalıklarıyla mücadele gibi konularda da düzenlemeler öngörülüyordu. Aslında yerli üretim için bir planlama yapılmıştı. Fakat bu projeye rağmen ithalat bu dönemde de devam etti.

Projeler hep ithalatı artırmaya yönelikti

Faruk Çelik'ten sonra göreve gelen Ahmet Eşref Fakıbaba, ilk konuşmalarından birisinde "porsiyonları küçültün" demişti. Fakıbaba, Milli Tarım Projesi'ni rafa kaldırarak, ithalatla karşılaşmak üzere "250 bin damızlık düve projesi", "5 bin baş koyun projesi" gibi yeni projeler başlattı. Projelerin özü ithalata dayanıyordu.

Hayvan dağıtılacak, yatırım yapılacak onun için ithalat yapılması gerekiyordu. İthalatı ithalatla önleme çabası her seferinde sonuçsuz kaldı. Çünkü ithalat yaparak ithalatı önleyemezsiniz.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde ithalat rekoru

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçildiği 2018'de bakanlığın adı, Tarım ve Orman Bakanlığı oldu. Ahmet Eşref Fakıbaba'nın yerine Bekir Pakdemirli getirildi. Pakdemirli et konusundaki ilk açıklamasında "et yemeyin ot yiyin" dedi.

Et ve Süt Kurumu'nun 2018 Sektör Değerlendirme Raporu'na göre, Türkiye 2018 yılında, toplamda 1 milyon 460 bin 563 büyükbaş ve 426 bin 507 küçükbaş olmak üzere 1 milyon 886 bin 70 baş canlı hayvan ithal etti. Bu ithalat için ödenen toplam döviz 1 milyar 754 milyon 531 bin 892 dolar oldu. Bu, 2010 yılından bugüne ithalatta hem miktar hem de döviz bakımından rekordur. Bu dönemde yine 1 milyondan fazla süt ineği kesildi.

İthalat o kadar plansız yapıldı ki Et ve Süt Kurumu depolarında biriken dondurulmuş etler sorun olmaya başladı ve açılan ihale ile ihraç edilmek istendi. Ancak alıcı çıkmadı.

Bekir Pakdemirli, 2022 yılı sonu itibariyle Türkiye'nin bir daha canlı hayvan ve kırmızı et ithal etmeyeceğini açıkladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'da "ithalat bitecek" açıklamaları yaptı. Fakat ithalat devam etti. Bekir Pakdemirli'den sonra göreve gelen Prof. Dr. Vahit Kirişçi' de ithalatı sürdürdü.

2024'te 600 bin baş besilik sığır ithalatı planlanıyor

Vahit Kirişçi'den sonra bakanlık görevine İbrahim Yumaklı getirildi. Tarım ve Orman Bakanlığı Hayvancılık Genel Müdürlüğü, bu yıl 600 bin baş besilik sığır ithalatı yapılmasının planlandığını açıkladı.

Bakanlığın bu yıl başlatacağı tarımsal üretimin planlanması kapsamında bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri var. Destekler, hibeler, krediler bu planlamaya göre yapılacak. Hayvancılıkla ilgili yakında hem uygulanacak üretim planlaması ilkeleri hem de verilecek destekler açıklanacak. Umarız ki geçmişten ders alınır ve gerçekten üretimi planlayacak, ithalat bağımlılığını azaltacak ve nihayetinde sonlandıracak politikalar uygulanır.

Özetle, Türkiye 2010 yılından bu yana kesintisiz olarak canlı hayvan, kırmızı et ithalatını sürdürüyor. Bu güne kadar 11 milyar doların ithalata gittiği hesaplanıyor. İthalat nedeniyle heba edilen kaynaklar, üretimde açtığı yaralar dikkate alındığında bu fatura daha da yüksek. Et ithalatın tek gerekçesi; kırmızı et fiyatlarının yükselmesi olarak gösteriliyor. Et fiyatı bahane. Yapılan ithalat fiyatları düşürmedi, artırdı. İlk ithalatın başladığı 2010'da karkas etin kilosu 10 liradan 15 liraya çıkmıştı. Bugün karkas etin kilosu 276 lira. İthalata verilen döviz, üretime, üreticiye verilse, hayvan ıslahı yapılırsa, Türkiye bugün canlı hayvan ithalatçısı değil, ihracatçısı olurdu.

Bütçede 100 lira tahakkuk etti, 75 toplandı, 25 yok!

Alaattin AKTAŞ

16 Ocak 2024 Salı

2023 bütçe gerçekleşmesine ilişkin özet, başlıkta... Geçen yıl yaklaşık 6.8 trilyon lira genel bütçe geliri tahakkuk ettirilmiş. Peki tahsilat ne olmuş; 5.1 trilyon lira. Yani tahakkuk ettirilen gelirin 1.7 trilyona yakını tahsil edilememiş.

Bir kez daha ve tam sayıyı vererek yazalım...

Geçen yıl tahakkuk ettirilen genel bütçe gelirin 1 trilyon 675 milyar 683 milyon 11 bin lirası tahsil edilememiş.

Bir başka ifadeyle 100 lira tahakkuk ettirilmiş, bunun 75 lirası tahsil edilmiş, 25 lirası ise yok olmuş!

Alınamamış, toplanamamış, yok işte o para!

O para dediğim de tam 1.7 trilyon lira!

2023 yılı bütçe açığının 1 trilyon 375 milyar lira olduğu göz önünde bulundurulursa tahsil edilemeyen "o para"nın, yani 1.7 trilyon liranın önemi daha iyi anlaşılır.

Kabul, bütçede yüzde 100 tahsilat olmaz da bu 1.7 trilyonun yarısı bile (829 milyar lira) tahsil edilebilmiş olsaydı, 2023 yılı bütçe açığı 1 trilyon 375 milyara tırmanmayacak ve 546 milyarda kalacaktı.

Şimdi "**Her 100 liranın 25 lirası niye tahsil edilemedi**" diye sorsanız bin dereden su getirilir!

Ama önemli olan sonuç. Maliye, toplaması gereken paranın 1.7 trilyonunu alamamış.

Acaba?

Zihinlerde bir dizi soru var... Acaba böylesine bir para alınamamış mı?

16.01.2024

Yoksa alınması çok istenmemiş ve üstünde durulmamış mı?

“Çok uğraştık ama ancak bu kadar oldu” deseler de kötü, tahsilat için çok uğraşmadıklarını bir şekilde itiraf etseler de kötü.

Hem ikincisi daha kötü!

Ve sanki olan da o.

Koskoca devlet, alacağı konusunda bu ölçüde bir zafiyet yaşar mı?

Düşünsenize; vatandaş marketten alışverişini yapmış, KDV ödemiş, ancak Maliye'ye o KDV'nin ancak yüzde 61'i gitmiş. Dahilde alınan KDV'de tahsilat/ tahakkuk oranı yüzde 61. Ödenmeyen o yüzde 39'luk kısım var ya, onun parasal karşılığı tam 319 milyar lira. Vatandaşın alışveriş yapıp ödediği 319 milyar lira adeta ortadan kaybolmuş. Ayrıca bu kadar paranın tahsil edilemediğini biz söylemiyoruz, Maliye söylüyor.

İthalde alınan KDV'de ödenmeyen tutar 228 milyar lira.

Gelir vergisinde 128 milyar, kurumlar vergisinde 112 milyar lira tahsil edilememiş.

Hani şu geçen yıl ikinci kez alınan motorlu taşıtlar vergisi vardı ya, onda da yaklaşık 16 milyar liranın tahsil edilemediği görülüyor. Ne diyelim, iyi ki üçüncü kez istemediler!

Cezanın adı var!

Bütçedeki tahsilat/tahakkuk gerçekleşmesinde en ibretlik veriler para cezalarında...

Geçen yıl kesilen her 100 liralık para cezasının ancak 11.4 lirası tahsil edilebilmiş. Bu ortalama oran, para cezalarının en büyük bölümünü oluşturan vergi cezalarında durum çok daha vahim.

Maliye geçen yıl 365 milyar lira vergi cezası tahakkuk ettirmiş. Peki aynı Maliye bu cezanın ne kadarını tahsil edebilmiş dersiniz? Yalnızca ama yalnızca 31 milyarını, yani ancak yüzde 8.5'ini. Tahsil edilemeyen vergi cezası tam 334 milyar lira.

Yargı para cezalarındaki tahsilat/ tahakkuk oranı ise yüzde 2.4 gibi neredeyse sıfıra yakın bir düzeyde.

Tablo ortada; kimse para cezası ödemeye yanaşmıyor.

Sakın ikide bir af çıkarıldığı için olmasın!

Herkes bekliyor, “Nasıl olsa af çıkar” diye.

Sonuç da bu; toplam para cezasında tahsilat oranı yalnızca yüzde 11.4 düzeyinde.

Aslında tahsilat oranının daha da düşük kalmasını engelleyen trafik cezalarındaki tahsilat oranın görece yüksek olması. Trafik cezalarındaki tahsilat oranı yüzde 58.

Bunun nedeni de trafik cezası ödenmediği sürece araç muayenesinin ve alım satımın yapılamaması. Ayrıca MTV’de tahsilat oranının yüzde 82’ye ulaşmasını sağlayan da aynı kaygılar.

Genel bütçe gelirlerinin tahakkuk ve tahsilatı (Milyon TL) (2023)

	Tahakkuk	Tahsilat	Tahakkuk tahsilat farkı	Tahsilat/ tahakkuk oranı (%)
Genel bütçe gelirleri	6.768.578	5.110.895	1.657.683	75,5
Vergi gelirleri	5.375.452	4.500.866	874.586	83,7
Gelir vergisi	822.413	694.014	128.398	84,4
Kurumlar vergisi	898.317	786.314	112.004	87,5
Motorlu taşıtlar vergisi	85.816	70.249	15.566	81,9
Dahilde alınan KDV	824.559	505.466	319.094	61,3
ÖTV	959.112	928.195	30.917	96,8
BSMV	133.131	132.742	389	99,7
Şans oyunları vergisi	28.428	28.402	26	99,9
Özel iletişim vergisi	16.912	16.650	261	98,5
Dijital hizmet vergisi	10.435	10.310	124	98,8
Gümrük vergileri	145.912	142.372	3.540	97,6
İthalde alınan KDV	1.177.350	949.510	227.840	80,6
Damga vergisi	103.169	82.592	20.577	80,1
Harçlar	139.197	129.556	9.641	93,1
Diğer vergi gelirleri	30.701	24.494	6.207	79,8
Faiz gelirleri	456.996	183.488	273.508	40,2
Para cezaları	530.464	60.533	469.930	11,4
Vergi cezaları	365.117	30.885	334.233	8,5
Yargı para cezaları	73.423	2.013	71.410	2,7
İdari para cezaları	60.562	9.159	51.403	15,1
Trafik para cezaları	30.421	17.690	12.731	58,2
Diğer cezalar	941	787	154	83,7
Diğer gelirler	405.668	366.008	39.659	90,2

2023'ün bütçe açığı 1,4 trilyon TL

Naki BAKIR

16 Ocak 2024 Salı

Bütçede rekor tutarda sermaye transferinin yapıldığı aralıkta (bir ayda) 842,5 milyar lira açık ortaya çıktı.

Merkezi yönetim bütçesinde rekor tutarda sermaye transferi gerçekleştirilen aralıkta (bir ayda) 842,5 milyar liralık açık verilirken, 2023 yılının tümündeki açık 1 trilyon 375 liraya ulaştı. Geçen yıl, Cumhuriyet tarihinin en büyük bütçe açığı verildi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın açıkladığı yıllık verilere göre aralık ayında merkezi yönetim bütçe gelirleri önceki yılın aynı ayına göre yüzde 117,4 artışla 549,9 milyar lira olurken, bütçe giderleri yüzde 271,2 artışla 1 trilyon 392,5 milyar liraya ulaştı ve bir ayda 842,5 milyar lira bütçe açığı verildi. Aralıkta harcamaları ve bütçe açığını en fazla büyüten faktör, önceki yılın ayın ayındakinin 36,6 kat üzerinde yapılan "sermaye transferleri" oldu.

2023 yılının tümünde ise toplam bütçe gelirleri önceki yıla göre yüzde 86,1 artışla 5 trilyon 210,5 milyar lira olurken, bütçe harcamaları yüzde 123,8 artarak 6 trilyon 585,5 milyar liraya ulaştı. Bunun sonucunda bütçe açığı önceki yıla göre yüzde 863,8 (8,6 kat) büyüyerek 1 trilyon 375 milyar lira oldu. Önceki yıl faiz harcamaları hariç tutulduğunda 168 milyar lira fazla veren bütçe, 2023'te tam 700,4 milyar lira faiz dışı açık verdi.

Hedefler ve gerçekleşme

2023'te bütçe büyüklüğü başlangıçta 4 trilyon 469,6 milyar, bütçe gelirleri 3 milyar 810,2 milyar ve bütçe açığı 659,4 milyar lira olarak öngörülmüştü. Ancak şubat ayındaki depremlerin yol açtığı ek kaynak ihtiyacı gerekçesiyle temmuzda çıkarılan ek bütçe ile ödenekler 1 trilyon 119,5 milyar lira artırılarak 5 trilyon 5891 milyar liraya; bütçe gelirleri de 1 trilyon 71,2 milyar vergiden, 48,3 milyar da diğer yollardan olmak üzere, aynı tutarda artırılarak 4 trilyon 929,7 milyar liraya yükseltilmişti.

Merkezi yönetim bütçe gerçekleştirmeleri (Milyar TL)						
	Aralık			Ocak-Aralık		
	2022	2023	Değ. %	2022	2023	Değ. %
HARCAMALAR	375,1	1.392,5	271,2	2.942,7	6.585,5	123,8
-Faiz Hariç Harcama	356,9	1.350,1	278,3	2.631,8	5.910,8	124,6
Personel Giderleri	48,2	94,0	95,2	615,3	1.324,5	115,3
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	8,9	15,6	74,6	96,9	185,7	91,7
Mal ve Hizmet Alımları	52,2	80,6	54,4	257,7	452,9	75,8
Cari Transferler	115,8	309,6	167,4	1.126,4	2.373,6	110,7
Sermaye Giderleri	99,4	179,9	80,9	276,9	543,0	96,1
Sermaye Transferleri	17,0	639,4	3.655,8	48,8	858,1	1.657,5
Borç Verme	15,3	31,1	102,6	209,9	173,0	-17,6
-Faiz Harcamaları	18,2	42,3	132,0	310,9	674,6	117,0
GELİRLER	252,9	549,9	117,4	2.800,1	5.210,5	86,1
-Genel Bütçe Gelirleri	245,4	532,9	117,2	2.738,8	5.097,1	86,1
Vergi Gelirleri	211,7	440,9	108,3	2.353,4	4.500,9	91,2
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4,5	7,8	72,4	104,7	133,1	27,1
Alınan Bağış ve Yard. ile Özel Gel.	-0,5	3,8	-883,9	28,0	29,5	5,5
Faizler, Paylar ve Cezalar	27,1	72,8	168,7	237,7	409,0	72,0
Sermaye Gelirleri	2,0	6,5	219,4	12,4	17,3	40,1
Alacaklardan Tahsilat	0,5	1,2	118,3	2,6	7,4	184,8
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	6,6	14,9	124,0	48,4	88,2	82,1
Düzen. ve Denet. Kurumların Gel.	0,9	2,1	133,2	12,8	25,2	95,9
BÜTÇE DENGESİ	-122,2	-842,5	589,4	-142,7	-1.375,0	863,8
Faiz Dışı Denge	-104,0	-800,2	669,7	168,2	-700,4	-

Gelir ve giderler aynı tutarda arttığı için, başlangıçtaki bütçe açığı hedefi aynı kalmıştı. Eylül 2023'te açıklanan 2024- 2026 dönemine ait Orta Vadeli Program'da (OVP) ise toplam bütçe harcaması 6 trilyon 562,6 milyar lira ile bunun 973,5 milyar lira üzerinde ve bütçe açığı da aynı tutarda büyütülerek 1 trilyon 632,9 milyar lira öngörülmüştü.

Açıklanan yıllık bütçe gerçekleştirmelerine bakıldığında başlangıç hedeflerine göre oluşan rekor sapma dikkati çekerken hem harcama hem gelir büyüklüklerinin son OVP'de beklenenin de üzerinde gerçekleştiği görülüyor. Ülke tarihindeki en yüksek düzeyde gerçekleşen bütçe açığı ise son OVP'de yapılan gerçekleştirme tahmininin altında olsa da başlangıç hedefine göre rekor bir sapmayı ifade ediyor.

Sermaye transferindeki rekor artış

Geçen yıl bütçe harcamalarının 5 trilyon 910,8 milyarını faiz dışı harcamalar, 674,6 milyarını ise faiz ödemeleri oluşturdu. Önceki yıla göre faiz ödemeleri yüzde 117, faiz dışı harcamalar yüzde 124,6 arttı. Faiz dışı harcamalar içinde 2 trilyon 373,6 milyar lira ile en büyük pay, önceki yıla göre yüzde 110,7 artan cari transferlerin. 2023'te personel giderleri yüzde 115,3 artışla 1 trilyon 324,5 milyar lira, bunlar adına ödenen sosyal güvenlik primleri de yüzde 91,7 artışla 185,7 milyar lira oldu.

Sermaye giderleri de yüzde 96 artışla 543 milyar, mal ve hizmet alımları yüzde 75,8 artışla 452,9 milyar liraya ulaştı. 2023'te, harcamalarda en dikkat çeken gelişme ise "sermaye transferleri" kaleminde yaşandı. Aralık ayında yapılan 639,4 milyar liralık yüklü aktarma ile birlikte yılın tümündeki sermaye transferleri 858,1 milyar liraya ulaştı. Aralık ayındaki transferin 622,8 milyarı ve yılın tümündekinin 801 milyarı olmak üzere söz konusu transferlerin tamamına yakını, "Sınıflandırmaya Girmeyen Diğer Kurum, İşletme ve Hane Halkına Yapılan Transferler" faslında gerçekleşti.

4,5 trilyonluk vergi toplandı

Merkezi yönetim bütçe gelirlerinin en büyük bölümünü oluşturan vergi gelirleri geçen yıl yüzde 91,2 artışla 4 trilyon 500,9 milyar lira oldu. Vergi gelirleri dışında en büyük kalemi ise 409 milyar lira ile faizler, paylar ve cezalar oluşturdu. Söz konusu gelirler önceki yıla göre yüzde 72 arttı. Yılın tümündeki teşebbüs ve mülkiyet gelirleri 133 milyar, özel bütçeli idare gelirleri 88,2 milyar, bağış, yardım ve özel gelirler 29,5 milyar, düzenleyici denetleyici kurum gelirleri 25,2 milyar, sermaye gelirleri 17,3 milyar, alacaklardan tahsilat 7,4 milyar lirada kaldı.

Gelir-gider dengesinde son 20 yıl

Ülke tarihinin en büyük açığının verildiği 2023 bütçesinde, gelirlerin giderleri karşılama oranına göre son 20 yılın en kötü performansı sergilendi. 2003 yılında yüzde 71,5 olan bütçe gelirlerinin bütçe giderlerini karşılama oranı 2005 ve sonrasında yüzde 90'ın üzerine çıkmış, pandemi ve savaşların da etkisiyle 2019-2021 döneminde bunun biraz altına inse de 2022 yılında yeniden yükselerek yüzde 95,3 olmuştu. 2023 yılında ise bütçe gelirleri ile giderlerin ancak yüzde 79,1'i karşılanabildi. Bunun da 2003'ten sonraki en düşük yıllık oran olduğu belirlendi.

Abdulkadir Selvi

Erdoğan, Bahçeli ve Akşener'i aradı mı

12 Ocak Cuma günü 9 şehidimizin haberiyle bir kez daha yüreğimiz yandı.

Bir hafta önce verdiğimiz 12 şehidin acısı dinmeden 9 genç fidanı daha şehit vermek acımızı katladı.

Şehit haberlerinin geldiği saatlerde siyasette görmeyi arzu ettiğimiz bir gelişme yaşandı. Ama bazı çevreler hemen bunun üzerinden bir siyasi mühendislik yapmaya çalıştılar. O gelişme neydi anlatacağım.

AKŞENER CUMHUR İTTİFAKI'NDA MI

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın MHP Lideri Bahçeli ve İYİ Parti Lideri Meral Akşener'i arayarak saldırı hakkında bilgilendirdiğini ama Özgür Özel'i aramadığını savundular. Hatta "Meral Akşener, Cumhur İttifakı'na dahil oldu" diyenler çıktı.

Oysa Meral Akşener'in 6'lı Masa'da olduğu dönemlerde de bu tür konularda duyarlılık gösterip Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı aradığını çabuk unuttular. Bu olay üzerinden dahi Meral Akşener'i linç etmeye çalıştılar.

GERÇEK NE

Oysa işin gerçek yüzü çok farklıydı. Bir telefonla öğrenilecek kadar yakınlarındaydı. Ama onlar gerçeği öğrenmek yerine algı operasyonu yapmayı tercih ettiler.

Şimdi gelelim işin gerçek yüzüne.

BAHÇELİ VE AKŞENER ARADI

Şehit haberlerinin geldiği gece Bahçeli ve Akşener, saldırı hakkında bilgi almak ve terörle mücadelede desteklerini bildirip, taziyede bulunmak üzere

16.01.2024

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı arıyorlar. Yani Erdoğan iki lideri seçerek arayıp bilgilendirmiyor.

Bahçeli ve Akşener arıyor, Cumhurbaşkanı Erdoğan da iki lidere gösterdikleri dayanışma için teşekkür ediyor. Olay hakkında bilgi veriyor. Onların önerilerini dinliyor. Bu işin iktidarı ve muhalefeti mi olur? Bugün görüşmeyeceklerse daha ne zaman görüşecekler? Şehitler hepimizin.

ÖZGÜR ÖZEL NEDEN ARAMADI

Özgür Özel ise Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı aramıyor. Aramadığı için de Cumhurbaşkanı ile görüşemiyor. Bu kadar basit. Bu kadar net.

Keşke Özgür Özel de Cumhurbaşkanı'nı arasaydı. Şehitlerimizin geldiği bir gecede taziyelerini iletse, terörle mücadelede desteğini bildirseydi. Özgür Özel böyle bir günde aramayacak da ne zaman arayacak? Ama aramıyor.

DEM'İ ARADI MI

Özgür Özel, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı aramadığına göre herhalde seçim işbirliği yapacağı PKK'nın siyasi kolu olan DEM Parti'yi aramıştır. Ne de olsa ittifak yapacaklar.

CHP'NİN AYAĞINDAKİ PRANGA

CHP, tarihinde ilk kez Meclis'te PKK'yı kınayan bildiriye katılmayınca, "CHP milletvekili soruyor; Biz şehit cenazesine nasıl gideceğiz?" başlıklı bir kulis yazısı yazmıştım.

CHP'nin siyasi tarihine ihanet ederek, PKK'nın siyasi kolu olan DEM Parti ile seçimlerde işbirliği yapma adına PKK'yı kınayan ortak bildiriye imza atmamasının sonuçlarına değinmişim.

ŞEHİT CENAZELERİ

Şehit cenazelerinde ayrılık gayrılık olmamasını isterim. Her parti her görüş orada bulunmalı. Çünkü şehitler, milletin şehitleri. Şehit cenazesinde dahi kutuplaşacaksak ne zaman birlik ve beraberlik içinde olacağız?

Ancak siz PKK'nın siyasi kolu ile ittifak yaparsanız, siz Meclis'te PKK'yı kınayan ortak bildiriye dahi imza atmazsanız insanlarımız bunu unutmaz.

Bakalım CHP bugün Meclis'teki özel oturumdan sonra yayınlanacak olan bildiriye katılacak mı? Yoksa yine PKK'nın siyasi kolu olan DEM Parti ile birlikte mi hareket edecek?

ŞEHİT CENAZESİNDE TEPKİ

16.01.2024

Özgür Özel'e PKK'nın yayın organlarında övgüler diziliyor. Ama Özgür Özel gittiği her şehit cenazesinde protesto ediliyor. Diğer CHP'liler ise şehit cenazelerine gidemiyorlar. Gönderdikleri çelenk dahi parçalanıyor.

Eğer CHP yerel seçimlerde PKK'nın siyasi uzantısı olan DEM Parti ile seçim işbirliği yaparsa bunun seçim sandığına yansımaması düşünülemez.

SHP'NİN OYU DÜŞMÜŞTÜ

Bakın SHP, 1989 yerel seçimlerinde İstanbul ve Ankara'yı kazanıp yüzde 28 oy oranına yükselmişti. 1991 seçimlerinde DEP'le ittifak yapınca yere çakılmış, oy oranı yüzde 20'ye düşmüştü.

Özgür Özel eğer CHP'nin en kısa süreli genel başkanı olmak istemiyorsa bunu unutmamalı.

İYİ PARTİ'DEKİ DUYGU

Seçimlerden sonra muhalefet cephesinde iki önemli kırılma yaşandı.

İYİ Parti, CHP ile ittifakını sonlandırdı. CHP ise hızla PKK'nın siyasi uzantısı olan DEM Parti'ye yaklaştı.

CHP ile ittifak yaptıkları dönemde İYİ Partililerin en büyük sıkıntısı HDP ile perde arkasından yürüyen işbirliğini izah etmekte. İYİ Parti, MHP kökeninden gelen ülkücü bir parti olduğu için her şeyi izah etse de bu konuyu izah edemiyordu. Kılıçdaroğlu'nun HDP ile işbirliğini perde arkasından yürütmesine rağmen.

KIRMIZI HALI SERİLİYOR

Yeni CHP yönetimi ise, DEM Parti ile açık ve şeffaf bir işbirliği yapıyor. DEM Parti eş genel başkanlarının CHP Genel Merkezi'ni ziyaretleri sırasında ayaklarının altına kırmızı halı seriliyor.

KURBAN KESSEK YERİDİR

İYİ Parti'den bir yetkiliye bu durumu sordum. "Kurban kessek yeridir. Örtülü işbirliğini izah edemiyorduk, şimdi şehit cenazelerinin geldiği bir sırada bizim DEM Parti ile yapılan açık ittifakı izah etmemiz mümkün değildi. Kendimizi ayağındaki prangalar çözülmüş bir parti gibi hissediyoruz" dedi.

İYİ Partililer kurban keser mi kesmez mi orasını bilmem ama CHP ile DEM Parti'nin kol kola olduğu bir tablo İYİ Parti'nin intiharı olurdu.

Esfender KORKMAZ

Ekonomiyi siyasi müdahale bozdu

Türkiye Ortodoks politikalara döndükten sonra kredi derecelendirme kuruluşları, kredi notumuzu değiştirmede ve fakat negatif veya durağan olan görünümlelerini **"pozitif"**e yükseltti.

Moody's'in halen mevcut olan B3 notu, son derece spekülasyon piyasası demektir. Bir altı C seviyesi, önemli riskler var ve iflasa yakın demektir.

Türkiye'nin 2001 krizi nedeni ile ratingi düştü. 2003 yılında AKP iktidar olduğunda Moody's'in notu bugünkünden iki kademe daha yüksek B1 idi. Parlamenter sistem içinde düzeldi ve 2016 yılında Baa3 negatif oldu. Baa3 seviyesi, yatırım yapılabilir alt orta sınıf seviyedir.

2016 sonrası, O hâl uygulaması, başkanlık sistemi, kurumsal yapıda, demokraside ve hukukta kan kaybı ile ekonomik istikrar bozuldu. Moody's Türkiye'nin 2023 ratingini B3, yani iflas seviyesinin bir üst kademesine kadar düşürdü.

Şimdi B3 durağanı, pozitif'e çevirmesinin gerekçesi olarak; Ortodoks politikalara dönüş, cari açıkta geçen yıla göre azalma, Merkez Bankası rezervlerinde yeniden yapılandırma, parasal sıkılaştırma gösterildi. Ayrıca enflasyonda seçim sonrasında düşme olabileceği de belirtildi.

Herkes gibi; Moody's'te seçim popülizminin artacağı ve enflasyonun ancak seçim sonrası çözüleceğini bekliyor. Yanılgı da buradadır. Siyasi iktidar, seçim sonrasında eğer, yargı bağımsızlığı ve demokrasi anlayışını dış politikasını, itibardan tasarruf olmaz anlayışını, 180 derece değiştirmese, adım atamaz. Kaldı ki böyle bir adım atsa dahi uzun süre güven tesis edemez.

Söz gelimi bir AKP milletvekilinin 2015'te "*Anayasa vesayetinin son parçasıdır, param parça edeceğiz*" demesi o gün yabancı sermayeyi kaçırmaya başladı. Bu söz bugün yeniden gündem oldu. Böyle bir anlayış devam ederken, Türkiye'de güven ve istikrar çivi tutmaz.

Fitch Rating kuruluşu da bu hafta "*hükümet müdahalesinin, büyük bankaların notlarını sınırladığını*" açıkladı.

Fitch Rating, "Türkiye'nin zayıf yabancı para finansal esnekliği ve döviz rezervleri nedeniyle bankacılık sektörüne devlet müdahalesi olabilir endişesi olduğunu" söylüyor ve bu nedenle "bankaların yabancı para cinsinden uzun vadeli notları ülke kredi notunun bir kademe altında 'B-'dir." diyor.

Döviz müdahale öteden beri konuşuluyor. Bu nedenle yerli sermaye yurt dışına döviz çıkarıyor.

Rating şirketi Fitch raporunda "Kamu bankalarında risk daha yüksektir. Bu nedenle de Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. ve Türkiye Halk Bankası A.Ş. özel bankaların bir kademe altında 'b-' seviyesindedir VR (Yaşayabilirlik notu)'ye sahiptir" diyor.

Türkiye'de kamu bankaları tamamıyla siyasi popülizm amaçlı kullanılıyor. Kamu bankalarının zararı bütçe ile halka yansıyor. Bu nedenle kamu bankaları iflas etmez ve fakat şimdi olduğu gibi halk yoksullaşır.

S&P de Türkiye'de son dönemdeki politika düzenlemeleri nedeniyle takvim dışı değerlendirmeye giderek Türkiye'nin B olan kredi görünümünü pozitif çevirdi.

2003 yılında S&P Türkiye notu, B+ stabil idi. B seviyesi spekülasyon derecesini gösterir. Sonra; 2013'te üç derece arttı ve yatırım yapılabilirlik seviyesinin bir alt derecesi olan BB +stabil, oldu. Şimdi bu not, son derece spekülasyon B pozitif seviyesindedir. Ancak, S&P resesyona karşı ekonomi yönetimini uyardı.

Türkiye'nin rating notlarının negatiften ve durağandan pozitif çevrilmesi elbette istikrar için bir adım demektir. Bununla birlikte Türkiye henüz temerrüt risk sınırından çıkmış değildir.

Dün itibarıyla dünyada en riskli beş ülkede kredi temerrüt Swapları şöyledir;

ÜLKE	S&P RAITİNG	5 YILLIK CDS
BREZİLYA	BB	131,40
GÜNEY AFRİKA	BB	218,48
TÜRKİYE	B	300,48
MISIR	B-	263,88
RUSYA	NR	1375,17

Türkiye CDS oranı olarak risk sınırındadır. 300 altına düşerse riskli olmaktan çıkacaktır. Gel gör ki; siyasi iktidar her alanda yalnızca seçim odaklı davranıyor. Dahası AYM kararlarına uymuyor. Tersine anayasayı parçalayacağız diyor. Cumhuriyet İttifakı terörle daha akıllı mücadele etmek yerine herkesi iş birlikçi olarak suçluyor. Bu şartlarda yakın ve uzak zamanda ekonomik istikrar beklemek safdillik olur.

İbrahim Kahveci

Hoşgeldin Ya fakirlik!

Mübarek üç aylar geldi.

RTÜK milli ve manevi değerlerimize zarar veriyor diye **Kızıl Goncalar** dizisini yasaklamış.

Hatırlarsanız, İsmail Saymaz Badeci şeyhi yazmıştı. Timur Soykan ise şimdi Arnavutluk'ta yaşayan o şeyhi anlatmıştı.

Kızın Goncalar ne ki!

Şeyhlerde Anadolu İrfanı muhteşem.

Siz de mesela sadece siyasete bakın. Ne kadar da milli ve manevi değerlerimize uygun yapılmış.

Siyasetimizde yalanlar, montajlar, iftiralar gırla gidiyor. **Sanırsınız "İslam"ı güncelledik!"**

Söylemlerde acayip dindar ama eylemlerde büyük günahlar bile dava uğruna sevap.

Ve böyle bir ortamda 3 aylara girdik

Ve böyle bir ortamda seçime 3 aydan kısa süre kaldı.

Aslında mübarek 3 aylar ile seçim atmosferindeki 3 aylar iç içe.. Tıpkı günahlar ve sevaplar gibi.

Davaya hizmet ediyorsa sevap; davaya hizmet etmiyorsa günah! Rüşvet, yolsuzluk, adam kayırma vs ne varsa işte. **Önemli olan davaya hizmet!**

Kutsallık derecesi ise ahirette değil, iktidarı korumadaki etkisinde... Mesela muhalefeti ne kadar yaralıyorsan yalanların veya yalan montaj kasetlerin bile kutsallığı o derece...

16.01.2024

Evet, geldi hepsi.

Mübarek 3 aylar ve seçim atmosferinde ki 3 ay.

Ama bu sefer iş ciddi ve de sorunlu.

Kuran-ı Kerim'den Nass.. diyerek suni şekilde faizleri indirip oluşturulan yalancı cennet de şimdilerde kapalı. Ama yine İslami söylem olarak **faziletli faiz artırımları** yapıyoruz ve fatura hiç kutsal değil. Çünkü fatura acı..

TÜİK ekim ve kasım aylarında çalışan sayısının 224 bin kişi azaldığını açıkladı. Yine TÜİK son iki ayda “ücretli çalışan” sayısının 318 bin kişi azaldığını ilan etti.

Yani insanlar iş bulmayı bırakın, ellerindeki işleri kaybetmeye başladı.

Ama daha durun... Bu henüz başlangıç. Asıl fatura seçimden sonra.

Bunu Mayıs 2023 seçimlerinden önce defalarca yazdık. Ya büyük YIKIM ya da büyük SIKINTI demiştik.

Yönetim yıkımı tercih etmedi, bu bile büyük başarı ama BÜYÜK SIKINTI başladı.

Bakın arşive... **Büyük sıkıntı** diye neler yazmışız. Hepsi geliyor.

Oysa seçim var.

Özellikle İstanbul çok önemli

Gerisini boşverin ama **İstanbul olmazsa olmaz**. Körfez ülkelerine verilen KANAL İSTANBUL var. Adamlar o kadar arsayı boşuna mı aldı?

Kanal İstanbul etrafına şöyle 500 bin kişilik ARAP şehri kursak fena mı olur! Hem bahanesi de deprem olur.

Seçmen yer mi bunları? Neden yemesin ki; yemediği ne kaldı zaten? **Sahte montaj kasetleri** yemedi mi?

İyi ama insanlar işini kaybederken nasıl izah edilecek bu ulvi Kanal ve yeni şehir?

Hiç düşünmeyin ve dert etmeyin. İslami hocalarımız devreye girer ve bu mübarek 3 aylarda **fakirliğin kutsallığından bahsederler**.

Fakir var ya fakir... Hurileri hep onlar kapacak.

16.01.2024

Yetmez mi?

Bu dünyada cehennemi görseler de öbür dünyada Hurileri görecekler.

Fakirsen ve de iyi bir oy veriyorsan cenneti de hayal edebilirsin. Bu kadar basit.

Öyle 200-300 bin kişi işini kaybetmiş, evine ekmek götürmemiş, evladının istediği şeyleri alamamış veya evladı okuldan eve aç ve susuz gelmiş... Hiç ama hiç dert değil. **Sen Hurileri düşün.**

Sakın ama sakın ekonomiye bakma. İşten kovulmuşsun sakın dert etme. Evladının geleceği yok edilmiş sakın üzülme.

Fakirliğin kutsallığını bir düşün ve gelecek Hurileri hayal et.

Yetmez mi?

Kanal İstanbul'muş, Arap şehriymiş vs bunlar seni yorar. Sen hayal et ve hayalde yaşamayı sürdür.

Not: Bu senaryoyu Kızıl Goncalar bile yazamaz! Aman ve sakın ha... Milli ve manevi değerlerimiz zarar görmesin.

Varsın maddi değerlerimiz eriyip gitsin...